

Fred Saberhagen - Zničení planety Angkor Apeiron

(Annihilation of Angkor Apeiron)

Bitva se odehrávala hluboko ve vesmíru a trvala už déle než jednu standardní hodinu. Byl to lítý boj, jako každý, ve kterém poražený nemůže očekávat milost. Velitel Ridolfi se zoufale snažil manévrovat těžkým vesmírným křižníkem *Dipavamsa*. Díky své zručnosti se dvakrát v poslední chvíli vyhnul raketám vystřeleným z Berserkru. Každý člen jeho posádky podával vynikající výkony v řízení jednotlivých vojenských akcí. Lidské mozky účinně spolupracovaly s poslušnými komputery.

Lidská posádka by samozřejmě stála tváří v tvář smrti, kdyby prohrála. Také Berserkra, jejího neživého nepřítele, by čekala jeho vlastní analogie smrti. A ještě něčeho horšího než smrti, neboť samo zničení by nebylo důležité, kdyby dosáhl svého cíle. Avšak zničení a porážka by znamenaly neúspěch na cestě k naprogramovanému cíli, kterým bylo vyhlazení všeho živého.

Na palubě *Dipavamsy* byli jen čtyři civilní pasažéři, včetně Otto Novotného, který se ve svém dlouhém životě dosud nikdy žádného boje nezúčastnil a který se na takovou námahu cítil příliš starý a nemotorný. Přesto byl ve střehu více než ostatní civilisté a začal si oblékat předepsaný skafandr hned, jakmile se rozezněl klakson ohlašující bojovou pohotovost, zatímco ostatní tři se stále nahlas dohadovali, jedná-li se pouze o cvičný poplach.

Deset vteřin poté vypálil Berserkr proti obranným polím křižníku první raketu, která proletěla pouhý kilometr od jeho trupu. Teď už nikdo nebyl na pochybách.

Dipavamsa bojovala o svůj život v místě vzdáleném několik světelných let od nejbližší hvězdy. Vedla tudy obchodní cesta, ale v posledních měsících se tímto místem žádná neozbrojená loď neodvážila proletět. Berserkr, stroj ve tvaru opancéřované koule o průměru čtyřiceti nebo padesáti kilometrů a vybavený bojovými komputery a těžkými zbraněmi, čekal jako pavouk uprostřed sítě detektorů, které rozesel v subprostoru. Oblast, kde byly tyto detektory umístěny, hraničila s pásmem v normálním vesmíru, ve kterém se průliv těžkého vakua lomil mezi dvěma mlhovinami. Tvořil tak průchod široký pouhých několik miliard kilometrů, kudy se dalo poměrně rychle proletět. Když se loď s posádkou odvážila do tohoto průchodu, Berserkr bleskurychle zaútočil, bez ohledu na to, jaký to byl typ lodi.

Zápasící kovová obří, zaháknutí do sebe svým arzenálem polí a protipolí jako starověké válečné oceánské lodi, se přesunuli do normálního vesmíru, kde bude bitva rozhodnuta. Když výbuch první nepřátelské rakety otrásl trupem křižníku, Novotný si pomyslel, že bude po všem dříve, než na sebe navlékne nezvyklý skafandr. Jeho úsilí bylo navíc zkomplikováno náhlým nedostatkem umělé přitažlivosti; křižník potřeboval každý erg energie na důležitější věci, než dodržovat, kde je nahoře a kde dole.

Ale Novotný vytrval. Pracoval stejným metodickým tempem, se kterým obvykle řešil problémy zcela jiného druhu, a nakonec na sebe skafandr natáhl. Když byl zapečetěn poslední šev a Novotný začal přemýšlet, co dál, trup *Dipavamsy* byl prolomen výbuchem. Ozvalo se cvakání propustí, které měly zapečetit kabiny. V jejich kabině se však vzduch neudržel a Novotný viděl, jak životy jeho společníku, kteří byli příliš pomalí, vyhasly, jako když se sfoukne svíčka.

Bitva, která následovala, probíhala v chaosu. Dané podmínky vyžadovaly od všech zúčastněných značné fyzické úsilí, hlavně však pro Novotného, který na rozdíl od posádky nevěděl, co očekávat, a který také neměl tak dobrou fyzickou kondici jako oni. Berserkr se nyní rozhodl vyslat své pomocné stroje přes úzké území nikoho, aby se pokusily přistát na

křížníku. Mohl by loď použít, kdyby ji zajal v dobrém stavu, a pravděpodobně chtěl také živé zajatce.

Zajatci se Berserkru hodili k výsledku, po kterém je obvykle rychle zabil; jeho cílem byla smrt lidí, ne jejich utrpení. Byl však vždy velice ochoten použít uváženého mučení, aby získal informace, které by mu pomohly v jeho zabijáckém poslání. A zajatců bylo také třeba na experimenty, které Berserkry prováděly v široké míře ve snaze dozvědět se, proč *Homo sapiens*, forma života nacházející se v této části Galaxie, je tak odolný jejich neúprosnému programu sterilizace.

Berserkry byly automatizované lodě vyrobené neznámou rasou pro vedení mezihvězdné války, která však už dávno skončila. Přežily své původní nepřátele i své stvořitele, protože byly naprogramovány a vybaveny tak, že se mohly samy přebudovávat a obnovovat. Snažily se neustále plnit zadaný úkol a na své předlouhé cestě napříč spirálními rameny za sebou nezanechávaly nic živého.

Novotný sledoval Velitele, který gestikulací řídil přesuny lidí z jedné poničené kabiny do druhé. Přitom se mu naskytla možnost podívat se skrz díru v trupu lodi a prvně zahlédnout nepřítele. Na obludném kulatém trupu Berserkru byly vidět žhnoucí krátery způsobené zbraněmi křížníku. Jeden z těchto kráterů nově vzplanul a oheň se jako rychle postupující rakovinový nádor vžíral do kovových vnitřností nepřítele. Teď se však zhoupł a oťrásl křížník. Jakási neviditelná ruka nadzvedla Velitele Ridolfiho a Novotného a mrštila jimi o pažení; pouze jejich skafandry je uchránily před zlomeninami.

Některým Berserkrovým strojům se už podařilo dostat se na palubu *Dipavamsy*. Byly o trochu větší než člověk a měly různé tvary. Novotný měl teď možnost vidět nepřítele zblízka. Muži, někteří z nich drsní veteráni, křičeli kolem něho hrůzou, ale jeho podvědomí mu napovídalo, že bát se by v daných podmínkách bylo jen plýtvání časem. Trochu mu celá situace připomínala nemožnou redakční uzávěrku: panika byla vždycky jen na přítěž. Proto vykonával jak nejlépe uměl Velitelovy gestikulované a vykřikované příkazy a zůstával ve střehu. Konečně také sám vypálil na nepřítele, když z ruky padlého člena posádky vytrhl pušku.

V té chvíli - jak Novotný pochopil z útržků bojového žargonu doléhajícího do jeho přilby - nařídil Velitel Ridolfi svému zástupci a vybrané posádce, aby opustili loď v ozbrojené raketě, která by se cestou mohla skrývat v mlhovině a proletět místy, kde objemný Berserkr nemohl nabrat rychlost. Byl to manévř, který předstíral porážku a útěk posádky z lodi a kterým chtěl Ridolfi oklamat nepřítele. Tato bojová taktika měla přilákat poškozeného nepřítele do míst, kde by ho rázný protiútok mohl zničit.

Ridolfi jako velící důstojník vesmírného křížníku a Novotný jako více méně neužitečný přívažek byli mezi těmi, kteří zůstali na palubě a vzdorovali Berserkru v koridorech lodi. Vakuum kolem přilby Novotného dál bzučelo a šumělo zvláštní energií této bitvy. Novotný pevně svíral pušku a páčil po nepřátelských strojích, kdykoliv je jen zahlédl přistávat na lodi, i když si nebyl jistý, byla-li jeho střelba k něčemu dobrá. Snažil se také zůstávat poblíž Ridolfiho. Neuvažoval, zda je to kvůli tomu, že tam nepociťoval nebezpečí tak beznadějně, anebo že tam doufal být víc užitečnější. Ridolfi dál vyštěkával příkazy, ty ale byly určené pro členy jeho posádky.

Oba dva byli stále spolu, snažíce se bránit centrální kontrolní místnost lodi, když Smrt udeřila blíž, než kdykoliv předtím.

Přišlo to velmi náhle. V jednu chvíli hleděl Novotný směrem k Ridolfimu a čekal na pokyn, co dál - a v příštím momentu se stali zajatci jednoho z Berserkrových strojů, který vypadal jako kříženec mezi stonožkou a krabem. Jeho ocelové pařáty, v nichž se skrývala

ohromná síla, bez námahy vytrhly Novotnému zbraň a zkroutily Velitelovu paži. Robot změnil své sevření tak, že dva z jeho pařátů teď svíraly pár bezmocných lidských rukou. V tu chvíli se křížník otrásl pod dalším nárazem a stroj i lidé se ve zmatku svalili na podlahu. Zástupce Velitele a jeho posádka započali protiútok ze své nové, neponičené rakety.

Z robota — stonožky zbyla jen troska; ležel na zemi rozříznut na dva kusy. Raketa vyslala do křížníku něco, co se podobalo neviditelnému médiu - to něco proplouvalo rozbitou lodí, vybíralo si, co rozříznout, a nechávalo stranou křehká lidská těla a přístroje, které mohlo identifikovat jako příslušenství lidí.

Komputerový mozek robota byl mrtev, ale sevření jeho spárů nepovolilo. Při pádu se Novotný ocitl pod robotovým tělem, doslova vpíchnut mezi palubu a pažení. Kousek od sebe uviděl Velitele, který se také snažil vymanit z troskek zařízení. Oba však náhle ustali ve svých pokusech, když do poničené kontrolní místnosti vstoupil další Berserkrův robot.

Jestliže je robot spatřil, nedal to najevo. Šel přímo k jednomu z panelů, před kterým obvykle sedával lidský astrogátor. S překvapující jemností začal panel odmontovávat. Pomalu, téměř jako by se ostýchal, zkoumal připojovací mechanismus, jemně se ho dotýkal a poklepával na něj svým uchopovacím zařízením, kterým mohl celý panel rozříznout jako kousek papíru.

Robot pracoval velice opatrně a teď už skoro měl to, co hledal. Sáhł dovnitř a velmi, velmi pomalu vytáhl ven malou kovovou skříňku.

I když se ji snažil odpojit co nejopatrněji, skříňka se okamžitě vzňala. Volný pád způsobil, že plameny začaly okamžitě šlehat na všechny strany. Nepřítel byl odhozen stranou, ale nezaváhal, pootočil se a chňapl po svazku papírů, které se ve stavu beztlíže kroutily nad palubou. Zastrčil je do svého vnitřku, ochranná dvířka se přibouchla a stroj se vyřítíl nadlidskou rychlostí ven z místnosti.

"Novotný." Oba muži lapali po dechu, jak se snažili vyprostit se ze zajetí mrtvých pařátů. "Podívejte -mohl byste trochu přesunout svoji váhu? Opřete se tady, možná se mi podaří dostat ruku z toho spáru."

Po jedné nebo dvou minutách společného úsilí byli volní. Z poměrně velké vzdálenosti k nim stále doléhal hluk bitvy. "Novotný, poslouchajte mě." Velitel mluvil, zatímco hledal svoji pistoli. Nakonec ji zachytil ve víru ostatních beztlížných troskek kouřících uprostřed místnosti. "Ta věc šla po naší astrobance. Po té skříňce, která se vzňala."

"Viděl jsem."

"A nedostala, co chtěla, protože destrukční systém se zapojil, jakmile byla skříňka vyjmuta. Ale Berserkr musí zoufale potřebovat astrální informace, jinak by pro ně nebyl poslal robota ještě před koncem bitvy. Možná jeho vlastní informační banky jsou zasažené."

Novotný pohnul hlavou v přílbě, aby tak dal najevo, že rozumí.

Velitel držel nepřítomně pistoli v pravé ruce. Jeho levá krátce sevřela Novotného paži ve skafandru. "Myslím, že máte ve vaší kabině něco, co by Berserkr mohl použít jako náhradu. Jestli dobře rozumím, cestujete s novým kompletním vydáním Galaktické Encyklopedie na mikročipech. A tahle G. E. udává galaktické souřadnice pro všechny osídlené systémy, mám pravdu?"

Novotný opět přikývl. Teď, když se na chvíli přestal hýbat, cítil, jak jeho svaly začínají tuhnout po nezvyklé fyzické činnosti. Slyšel pisklavý zvuk vycházející z jeho vlastní hrudi a měl pocit, jako by se celé jeho tělo měnilo v tekuté olovo. Kdyby se nenacházeli ve stavu beztlíže, určitě by se mu zatočila hlava a musel by si sednout. Desítky let za ředitelským

stolem způsobily, že byl obézní a že se cítil starý a nemotorný na takový bláznivý podnik.

Ale teď byl opět v pohybu a držel krok s čilým Velitelem, když se prodírali ven z kontrolní místnosti, která už stejně nebyla ve stavu nic kontrolovat.

"Musíme se teď dostat do vaší kabiny," řekl Velitel, "dokud máme stále ještě šanci. Máte tam jenom jeden výtisk encyklopedie?"

"Ano."

"Musíme se postarat o to, aby byl zničen."

Dali se na cestu chodbou. Po chvílce zahlédli stroj pohybující se před nimi. Vibrace z pod jeho těžkých kroků cítili až v konečcích prstů. Skryli se v jednom dveřním prostoru a počkali, až stroj přešel.

Velitel se snažil navázat rádiové spojení se svým zástupcem, ale bezvýsledně. Možná je to tím, pomyslel si Novotný, že je v prostoru příliš velký hluk.

"Veliteli," zeptal se, když se naskytla možnost. "Ve kterém sektoru se nyní nacházíme? Myslím tím galaktický sektor ve revidovaných Galaktických Souřadnicích."

Oči Ridolfiho se na něho snad poprvé soustředěně zahleděly. "Sektor Omikron, Prstenec Jedenáct -k čemu je vám to dobré? Ach tak, vy chcete vědět, který svazek vašeho souboru je třeba zničit jako první. Dobře přemýšlíte. Ten prokletý Berserkr je natolik poničený, že nebude moci opustit Omikron bez cizí pomoci. Myslím, že nebude schopen ani zajmout další loď, i kdyby letěla kolem. Pokusí se najít nechráněnou planetu někde blízko, do vzdálenosti jednoho nebo dvou světelných let. Dá přednost obydlené, kde najde materiály a takové technické podmínky, které mu umožní opravit sám sebe."

"A moje encyklopedie teď pro něho představuje jediný prostředek, jak najít takovou planetu?"

"Ano, tak alespoň vidím celou situaci já. Berserkr nemůže létat od jedné hvězdy ke druhé, měl by tak příliš malou šanci na úspěch... Vzpomínáte si na ten výtisk z počítače, který robot sebral v kontrolní místnosti? To byla kopie tak zvaného Vojenského Informačního Listu, který jsme dostali při registraci našeho letu. Mezi jinými údaji také obsahuje seznam všech chráněných planet, které se nacházejí na trase našeho letu. Jsou to místa, kde můžeme hledat pomoc v případě nutnosti. Berserkr by si zřejmě vybral jednu z nich, ale vaše příručka mu pravděpodobně pomůže najít nějakou úplně nechráněnou planetu... Pamatujte, že válka je stále ještě něco nového v tomto zapadlém galaktickém koutě."

Na obličeji Novotného se objevil pochybující výraz, ale Velitel se na něho už nedíval.

"Vzduch je čistý, Novotný. Jdeme." Oba se dali znovu do pohybu, jejich těla stoupala a klesala, jak se snažili postupovat kupředu ve stavu beztláku. Tentokrát měli štěstí, na chodbě vedoucí ke dveřím jednotlivých místností už nezahlédli žádného z Berserkrových robotů. Doplnili ke dveřím Novotného kabiny, ty však byly zablokovány jakýmsi zkroucenými kovovými částmi. Trvalo několik dlouhých okamžiků, než se oběma mužům podařilo dveře násilím otevřít.

Vnikli dovnitř. "Kde je to?"

"Tam, na stole, Veliteli. Příručka už je zapojená do přístroje na čtení. Ale počkejte." Z hlasu Novotného bylo patrné vzrušení. "Nejsem si jistý, jestli je moudré ji zničit."

Velitel Ridolfi mu věnoval jen krátký pohled. "Odstupte."

Ale Novotný se nepohnul. V tom okamžiku se v kabině objevila třetí postava, jakýsi

příbuzný předchozího stonožkovitého robota, a pozvedla před sebe celou řadu ostrých drápů.

Velitel opět zamířil svoji zbraň, ale ne na Berserkrova kreaturu. Uvědomoval si, že jeho vlastní život i celá bitva jsou ztraceny a že důležitější než možná jen poškodit jeden z Berserkrových robotů je zničit informaci, která by mohla Berserkra vést k dalšímu masakru. Zamířil na čtecí přístroj na stole.

Novotný se uváženě rozmáchl a srazil Ridolfiho paži stranou.

Berserkřův automat, který se už už chystal oba dva zabít, na zlomek vteřiny zaváhal, když uviděl jejich zápas. Chce se snad jedna živá jednotka stát *goodlife*, dobrovolným spojencem ve věci Smrt? K takovým přeměnám už v minulosti došlo několikrát, a *goodlife* může být velice užitečný. A co na stole bylo tak důležité, že se to živá jednotka snažila zničit?

Ozbrojená raketa započala další fázi protiútoku, který rozerval stěny kabiny. Než mohl Ridolfi vystřelit, robot se na něho vrhl a bleskurychlým rozmachem mu odřízl celou paži až po rameno. Skafandr se kolem rány sám zapečetí, stačil si pomyslet Ridolfi v náhlém všepohlcujícím šoku. Ještě uviděl, jak pařáty Berserkrova robota strhly čtecí přístroj se stolu. Raketa zaútočila znovu a čerstvý proud unikající atmosféry z další roztržené kabiny zavířil křížníkem. Velitel ještě zahlédl hvězdy a potom se propadl do tmy.

Když se mu vrátilo vědomí, jeho první pocit byl čirý údiv nad tím, že je stále naživu. Podivil se ještě víc, když si uvědomil, že byl nějakým způsobem přepraven na ozbrojenou raketu. Na všech čtyřech postelích v nemocničním pokojíku leželi ranění. Ženy, muži i pomocní roboti, kteří ošetřovali pacienty, neustále křížovali malý prostor mezi jednotlivými postelemi.

Zástupce Velitele přišel podat hlášení. Na jeho obličeji se objevil znak úlevy, když uviděl, že se Ridolfimu vede lépe a že je podle všeho schopen převzetí velení. Jeho šok přešel, ztracenou krev nahradili novou, bolest byla utlumená a obvazy pokryly ránu, ze které jednoho dne vyroste nová paže.

Hlášení Zástupce bylo stručné. Raketa byla nyní téměř půl milionu kilometrů uvnitř v mlhovině. Její obranná zařízení bezpečně odrážela nebo detonovala všechna torpéda, která za ní Berserkr vyslal. Bitva skončila vzájemnou, i když ne úplnou destrukcí. Obě zápasící strany opustily rozbitý křížník, ale raketa neodletěla do bezpečí mlhoviny hned. Odvážně setrvala a následovala nouzové signály, až našla dva trosečníky, kteří přežili. Jeden z nich byl Velitel a druhý...

"To znamená devatenáct lidí na spotřebu vzduchu a jídla," uvažoval Zástupce Velitele, když se dívali na sesuté tělo Otto Novotného. Ten ležel zcela vyčerpaný v rohu malého pokojíku, kde svou mohutnou postavou zabíral skoro všechno místo. "Ale měli bychom to zvládnout a se zásobou vystačit, dokud nás nepřevezme na palubu jiná loď..."

"Nevím, jestli nás zůstane devatenáct nadlouho." Hlas Ridolfiho byl tvrdý jako hlas člověka, který jde do bitvy a ne z ní, a jeho oči se vpíjely do otláklého civilisty.

"Prosím pane?" Zástupce nerozuměl.

"Myslím tím, že pokud tento člověk neodpoví na několik otázek a neodpoví na ně hodně rychle, svolám soud a obviním ho z dobrovolného napomáhání Berserkru."

* * *

V malém pokoji bylo pouze šest lidí, když první neformální vyšetřování začalo. Velitel nechtěl, aby eventuální členové poroty byli předpojatí, kdyby celá záležitost došla až k oficiálnímu soudnímu řízení. Ve vesmíru, tváří tvář nepříteli, měl Velitel pravomoc soudit i civilisty.

Novotný už byl částečně zotavený. Pohyboval se však stále ještě pomalu a jeho oči zmateně pomrkávaly, když ho uvedli do místnosti a ukázali na místo u stolu naproti Veliteli. Velitel právě obdržel zprávu, že Berserkr byl zpozorován, jak opouští místo bitvy. Zřejmě už dokončil nouzové opravy, které mohl zvládnout na místě. Přístroje signalizující Berserkrův odlet udávaly také vektor jeho pravděpodobného cíle. Když si Ridolfi přečetl tuto informaci, vrásky na jeho tvářích se prohloubily.

Ticho v místnosti narůstalo. Konečně Ridolfi promluvil: "Toto ještě není soud, Novotný. Ale může k němu dojít dříve, než se vrátíme na planetu nebo než nás vezme na palubu jiná loď, jestliže se toho vůbec dočkáme. Když dojde k soudu, budete obviněn z dobrovolného pomáhání Berserkrův a rozsudek bude téměř jistě znamenat smrt."

Novotný se okamžitě vzpamatoval. Zdálo se, jako by jeho vyčerpání a nejistota naráz zmizely pod vrstvami tuku. "Ach tak. Jsem samozřejmě připravený, Veliteli, odpovědět na všechny otázky týkající se mého chování."

"Dobře. Budeme vyžadovat naprostou upřímnost." Ridolfi se snažil, aby jeho ruka na stole zůstala v klidu. "Během boje na palubě křižníku jste úmyslně překazil můj pokus zničit databanku obsahující údaje z vaší encyklopedie. Popíráte to?"

Novotný seděl bez pohnutí, jako by se bál, že jakýkoliv pohyb by ho mohl přivést do dalších nepříjemností. Zamyslel se, než odpověděl, obličej zachmuřený: "Ne, nepopírám, Veliteli."

Velitel vyčkával. Potom natáhl ruku na stůl v dominantním gestu. "Vy to tedy nepopíráte. Dobře. Tu databanku jsem chtěl zničit, abych tak zabránil Berserkrův použití ji pro mezihvězdnou navigaci. Jestliže jste ji chtěl zachránit, určitě to nebylo pro vás samotného. Očekával jste snad, že by vám Berserkr poskytl nějaké výhody, kdybyste..."

Novotný potřásl hlavou. "Silně pochybuji, že informace v encyklopedii nepříteli tentokrát nějak poslouží. A také jsem mu v žádném případě nechtěl pomoci."

Velitelův přísný tón hlasu se nezměnil. "Vy i já jsme na lodi viděli, jak se Berserkrův robot snažil získat astrální databanku, kterou očividně potřeboval, ale kterou nedostal. Také víme, že nepřítel je těžce poškozen, což znamená, že bude hledat nějakou blízkou planetu, kde by mu byl k dispozici materiál a zařízení na opravu. Přitom se bude samozřejmě snažit zahubit co nejvíce lidí. I když díky nám je teď oslabený, neznamená to, že nebude schopný dál šířit smrt ve vesmíru. Jestli najde planetu s nedostatečným obranným systémem a zvláště jestli ji přepadne nečekaně, vyhubí všechno obyvatelstvo. Cožpak všechno tohle nechápete?"

"Myslím, že chápu, Veliteli."

"Všichni zde dosvědčí vaše slova, Novotný." Ridolfi krátce pohlédl na tváře přítomných. Jejich oči se upíraly na obviněného. "Zatím vás vaše odpovědi vedou přímo k soudnímu jednání. V podstatě existují pouze dvě věci, které Berserkr chce nebo potřebuje: oběti a prostředky na svoji opravu a vybavení. A vy jste mu ukázal cestu, jak získat obojí."

Novotný se trochu sesunul v křesle a přivřel oči. Když je znovu otevřel a promluvil, jeho hlas byl pevný stejně jako předtím. "Veliteli, jestliže se chystáte uspořádat soudní přelíčení, kde se bude jednat o můj život, rád bych slyšel co možná nejúplnější obvinění a důkazy, než se pokusím na ně odpovědět. Pokračujte."

"Dobře tedy," přikývl Ridolfi ponuře. "Nastoupil jste na palubu *Dipavamsy* se dvěma exempláři vaší nové encyklopedie. Jeden exemplář byl podle běžného postupu uložen spolu s dalšími zavazadly v lodním prostoru této rakety. Ten výtisk je stále zde. A protože se vzdalujeme z míst, kde by nám hrozil bojový poplach, vložil jsem celý výtisk do komputru a

vyžádal - stejným způsobem, jako to může teď kdykoliv udělat Berserkr s exemplářem, který jste mu dal - seznam všech obydlených planet do okruhu sedmi světelných let od místa bitvy. To je přibližně vzdálenost, kam až se Berserkr může dostat bez větších oprav."

Velitel se zahleděl do papíru ve své ruce. "Podle Galaktické Encyklopedie se v tomto radiusu nachází sedm obydlených planet: Angkor Apeiron, Comparettia, Epirus, Francavilla, Han Kao, Reissner and Yang Ch'i. U každé jsou udané přesné souřadnice." Položil list papíru na stůl a z kapsy u košile vytáhl další. "Tady mám část kopie Vojenského Informačního Listu, který jsem dostal, když jsme před odletem registrovali naši cestu. Mimo jiné je zde uvedeno šest planet, nacházejících se ve stejné oblasti, které mají buď velice dobrou pozemní obranu, nebo flotilu letových jednotek, nebo obojí. Jako další důkaz bych chtěl uvést, Novotný, že jste byl stejně jako já přítomen, když se Berserkrův robot zmocnil i této kopie. Ještě nemáte žádné námítky?" Ridolfiho prsty se trásly, když pokládal papír na stůl.

"Ne, nemám, Veliteli."

"Takže ačkoliv jste plně chápal, jaké důsledky..."

"Myslím... že jsem si uvědomoval důsledky... Pokračujte."

Ridolfi hleděl do papíru. "Vojenský List udává v této oblasti šest planet s vybudovanou obranou: Comparettia, Epirus, Francavilla, Han Kao, Reissner a Yang Ch'i. Jasně zde chybí Angkor Apeiron." Velitel posunul druhý list papíru vedle prvního, aby se na ně přítomní mohli podívat. V ruce se mu objevil třetí.

Pokračoval: "Podle posledních údajů otištěných v Galaktické Encyklopedii má tento svět zhruba jedenáct milionů šest set tisíc obyvatel. Zabývá se především pěstováním krystalů a výrobou přírodního medu na export. Jeho vesmírný přístav je malý, ale Berserkr tam zřejmě najde užitečné stroje a materiály na svoji opravu - hned potom, co vyhubí veškeré obyvatelstvo na planetě, která podle všeho nemá vůbec žádnou obranu!"

Velitel se potřeboval na okamžik odmlčet, než mohl pokračovat: "Angkor Apeiron objevil v roce 7626 CE Chang Izanagi z Hathoru. Kolonizace proběhla o deset světelných let později." Jeho hlas se začal třást, stejně jako jeho ruka. "Předpokládám, že vaše informace jsou spolehlivé? Konkrétně údaj o jedenácti milionech lidí, kteří tam žijí?"

Novotný se zamyslel, začal mluvit, potom se však zastavil, potřásl hlavou a začal znovu: "Galaktická Encyklopedie představuje nejspolehlivější zdroj informací v celé historii lidstva, Vaše Důstojnosti - Veliteli - jak vás mám teď vlastně nazývat?"

"Velitel postačí."

"...je nejspolehlivější zdroj informací, jestliže se používá tak, jak se má používat. Což znamená, že jejím cílem není nahradit knihy o lékařství, zákonodárství nebo astronavigaci. Je to prostředek, pomocí kterého si můžeme ověřit nebo zjistit určitý fakt, zkontrolovat datum či jméno, získat údaj z téměř každé oblasti lidské činnosti a poučit se, kde hledat další informaci..."

"Ano. Ušetřte nás vaší reklamy, nemáme teď právě v úmyslu váš produkt kupovat." Nikdo se nezasmál. "Ve vašem spolehlivém zdroji informací, který jste dal nepříteli jako dárek, jsou přesné souřadnice Apeironu: Sektor Omikron 111.254, Prstenec Jedenáct 87.58, severní galaktická šířka 7.54. Tyto údaje jsou správné, nebo se snad mýlím? Nezaměstnává redakce Galaktické Encyklopedie schopné odborníky, jejichž technické a vědecké znalosti..."

"Naši odborníci jsou více než schopní, Veliteli. Jsou skutečnými znalci. To mohu potvrdit z vlastní zkušenosti."

Velitel se nahnul dopředu. "Co tedy, Novotný, zachrání obyvatele Angkor Apeironu před

následky vašeho jednání?"

Novotný se opřel o opěradlo židle. Tvářil se trochu dotčeně, jako by konečně dával najevo, že byl nařčen neprávem. "Pouze ta skutečnost, Veliteli, že žádní obyvatelé Angkor Apeironu neexistují."

V místnosti zavládlo ticho. Všichni přítomní hleděli upřeně na řečníka a čekali na objasnění jeho slov.

Šok z toho, co slyšel, zbavil Velitele jeho roztřesenosti. Byl první, kdo reagoval: "Chcete tím říci... Tvrdíte snad, že víte, že planeta byla již evakuována, anebo vyhlazena?!"

"Chci tím říci, Veliteli, že hvězda Apeiron nemá a nikdy neměla žádné planety. Až tam Berserkr doletí, nenajde žádné oběti a žádnou materiální pomoc. A jestliže je tak poškozen, jak odhadujete a jak bych rád věřil, potom zemře, dá-li se to tak říci, než doletí k dalšímu světu."

"Ale..." Zástupce Velitele se chystal protestovat.

Novotný se na něho příkře podíval. "Proč si myslíte, že vojenské velení vybuchovalo ochranu pro šest planet v této oblasti a sedmou nechalo bez povšimnutí?"

"Nedostatek prostředků..."

"Pcha. Opravte mě, Veliteli, jestli se mýlím, že není pravděpodobnější, že generál nebo admirál pověřen velením by spíše rozdělil síly, než aby zanechal jedenáct milionů lidí zcela bez ochrany v zóně, která se stala bitevním polem? Chápu ovšem, že planety by potřebovaly dokonalejší ochranu, než mají, proto jsem myslel, že by bylo dobré nasměrovat našeho nepřítele raději do nějaké pustiny než ho nechat zaútočit na jednu z oněch šesti planet."

Ridolfi se už téměř vzpamatoval. "Do pustiny? Ale údaj v Galaktické Encyklopedii... vždyť jste přece tvrdil, že vaše encyklopedie je nejspolehlivější..."

Novotný pozvedl svoji buclatou, úřednickou ruku a na jeho tváři se objevil letmý úsměv. "Jak jsem slíbil, vše vysvětlím. Ale musím se nakrátko vzdálit od Berserkra a od vesmírných válek."

Jeho žalobce zatím nejevil žádné známky uvolnění. "Prosím. Vzdalte se, jak daleko chcete. Ale nezapomeňte se vrátit."

Novotnému trvalo ještě chvílku, než si uspořádal své myšlenky. "Řekněme... řekněme, že vy, Veliteli, jste úspěšným podnikatelem, ať už na Zemi nebo na nějakém jiném přelidněném světě. A jste přesvědčen

o tom, že se dá vydělat spousta peněz v oblasti informací. Ve stejné oblasti, ve které vydělává peníze i Galaktická Encyklopedie. Rozhodnete se, že sestavíte a budete prodávat knihu všeobecných informací. Anebo možná více specializovanou, řekněme knihu galaktografických informací, ve které by byl seznam a popis všech obydlených a prozkoumaných planet a dalších vesmírných těles v galaxii, která jsou z určitého důvodu zajímavá.

Rozhodnete se však také, že do vaší encyklopedie budete investovat mnohem méně času a úsilí, než jsme my vložili do naší, a tak ji budete moci prodávat mnohem levněji. Přesto bude obsahovat stejné informace jako naše. Jak to uděláte? Nejrychlejší by samozřejmě bylo opsat všechny naše články slovo od slova, ale naneštěstí pro váš podnik to zákony a soudy nikdy nepovolí. Jste tedy nucen náš materiál alespoň trochu upravit.

S pomocí komputera, který pozmění syntax a nahradí slova jejich synonymy, to nebude tak pracné, jak se na první pohled mohlo zdát. I našich několik miliard slov může být zpřeházeno

a znovu natištěno v nepatrně pozměněné formě za celkem krátkou dobu. A hle! Encyklopedie Velitele Ridolfiho je na světě, k dispozici všem domácím databankám, za mnohem nižší cenu než je naše... vy sice nebudete informovat vaše klienty o všech změnách, jako to děláme my, ale to teď nechme stranou.

Ale i přes mnohé přepisování je váš nápad stále nelegální a porušuje naše autorská práva, že ano? Pravda je, že odpověď už teď není tak úplně jednoznačná. Ale věřte mi jednu věc: jakmile naši advokáti zjistí, co jste udělal, budou se snažit, tak jako vždycky v podobných případech, vás soudit o pořádný balík peněz.

Takže budete předvolán k soudu. Nejedná se sice přímo o váš život, ale... 'Veliteli Ridolfi, já jako žalobce se vás ptám: Je to pravda, že jste sestavil vaši tak zvanou encyklopedii zcela podle Galaktické Encyklopedie? Přemýšlejte, než odpovíte, protože celá vaše obhajoba stojí a padá s vaší odpovědí.'

'Samozřejmě, že to není pravda!' odpovíte zvučně. Použil jste obchodní astrální banky, periodické časopisy, záznamy ze zaprášených archivů, hledal jste v knihách, dotazoval jste se významných osobností z mnoha oblastí - stejně jako to dělá velká Galaktická Encyklopedie.

"Opravdu?" ptám se, a můj hlas je nyní velice tichý. Pokradmu se dívám na porotu. 'Potom mně tedy, pane, řekněte, který z těchto nepostradatelných zdrojů jste použil na ověření informace o planetě Angkor Apeiron?'"

V místnosti se opět rozhostilo ticho, ale docela jiné než předtím. Smrt, která se celou dobu zdála být blízko, byla náhle vzdálena celé světelné roky. Pronásledovala teď Berserkra, mizejícího kdesi v subprostoru.

Novotný cítil ten rozdíl a pomalu se uvolňoval. "Abyste tomu rozuměl, pane, my jsme si totiž ten údaj vymysleli - populaci, průmysl, datum objevení, všechno. Ze stejných důvodů, jako to dělají encyklopedisté od nepaměti. Vymysleli jsme si to jako návnadu, abychom usvědčili takové plagiátory, jako jste vy. Záznam o Angkor Apeironu nenajdete v žádné knihovně nebo archivu v celém vesmíru... Mezi čtyřiceti miliony hesel v naší encyklopedii je ještě mnoho takových návnad, Veliteli. Některé, jako například tuto, jsem vymyslel já sám. Ale nikdo neví, kolik je jich tam celkem. Normální člověk samozřejmě nikdy nikde neuslyší o Angkor Apeironu, a tudíž toto heslo nebude nikdy hledat. Jestliže na něj narazí náhodou ve svém čtecím přístroji, bude pro něho znamenat jen malé rozptýlení, na které brzy zapomene."

Novotný se pohodlněji usadil na židli, která se už nezbyla lavicí obžalovaných, odkud chyběl jen krok do propasti smrti. Potom otočil hlavu k obrazovce ve stěně a zahleděl se do mraků mlhoviny daleko do vesmíru. "Zajímalo by mě, jestli je Berserkr schopen údivu a jestli se podívil nad tím, jak byl oklamán či jak oklamal sám sebe... vím jenom, že tomu nikdy neporozumí."